

Ekumenizmus

Toho, čo majú všetci kresťania spoločné, je už mnoho. Trvajúce rozdelenie však stále zraňuje telo cirkvi.

11.01.2022

Ján Pavol II. v encyklike *Ut unum sint* zdôraznil ústredný význam ekumenizmu: „Hnutie podporujúce zjednotenie kresťanov, nie je len nejakým ‚príveskom‘ k tradičným činnostiam cirkvi. Naopak, je organickou súčasťou jej života a pôsobenia.“¹ Tiež Benedikt XVI. chcel, podobne ako jeho predchodca,

vynaložiť maximálne úsilie na
obnovenie jednoty všetkých
Pánových učeníkov: „Pokiaľ ide o
mňa, chcem znovu potvrdiť svoje
rozhodnutie, ktoré som vyslovil na
začiatku svojho pontifikátu. Mojou
prvoradou úlohou je neúnavne
pracovať na obnovení plnej a
viditeľnej jednoty všetkých
Kristových nasledovníkov.“² Tento
hlboký záujem o jednotu sa týka
všetkých katolíkov. Jedna z hlavných
túžob kresťanov je plné spoločenstvo
všetkých ľudí s Bohom – v súlade s
Pánovou modlitbou: **Aby všetci boli
jedno**³ – ako členov jedinej cirkvi
založenej Kristom, ktorá „jestvuje
(subsistit in) v Katolíckej cirkvi“, ako
uvádza dogmatická konštitúcia
Lumen gentium.⁴

To najdôležitejšie pre dosiahnutie
plného spoločenstva kresťanov je
modlitba pevne spojená s modlitbou
Krista: **No neprosím len za nich, ale
aj za tých, čo skrze ich slovo uveria**

**vo mňa,⁵ aby boli jedno, ako sme
my jedno – ja v nich a ty vo mne.
Nech sú tak dokonale jedno.⁶**

„Nemôžeme (takpovediac) *urobiť*
jednotu len vlastnými silami.

Môžeme ju jedine dostať ako dar
Ducha Svätého. Preto duchovný
ekumenizmus, a teda modlitba,“
hovorí Benedikt XVI., „obrátenie a
posväcovanie života predstavujú
jadro ekumenického hnutia.“⁷ Všetci
veriaci Diela sa každý deň modlia
Pánovými slovami: *Ut omnes unum
sint, sicut tu Pater in me et ego in te:
ut sint unum, sicut et nos unum
sumus*. Svätý Josemaría, vedený
túžbou podporovať jednotu, vyzýval
všetkých kresťanov: *Obetuj modlitbu,
umŕtvovanie a skutky za tento
úmysel: „Ut sint unum!“ — aby všetci
kresťania boli jednej vôle, jedného
srdca a ducha, aby „omnes cum Petro
ad Iesum per Mariam!“ — všetci, úzko
spojení s pápežom išli k Ježišovi cez
Máriu.*⁸

Dráma rozdelenia

Poslaním cirkvi (prítomnosti Ježiša Krista v čase, ktorý právom nazývame *časom cirkvi*) je budovať jednotu viery a spoločenstvo medzi ľuďmi. „Nesmieme totiž zabúdať,“ povedal Ján Pavol II, „že Pán prosil Otca o jednotu svojich učeníkov, aby tak podala svedectvo o jeho poslaní.“⁹ Ježiš sám naznačil misionárske zameranie tejto jednoty: *ut mundus credat, aby svet uveril, že si ma ty poslal.*¹⁰ Rozdelenie je v rozpore s Kristovou vôľou a predstavuje vážny problém pre evanjelizáciu. Konkrétne „nedostatok jednoty medzi kresťanmi je pre Cirkev istotne ranou, ale nie v tom zmysle, že by bola zbavená svojej jednoty, ale preto, že rozdelenie je prekážkou plnej realizácie jej všeobecnosti v dejinách“.¹¹ V priebehu dejín došlo k rozporom a odlúčeniam medzi kresťanmi, často nie bez viny zúčastnených strán.¹²

Preto Ján Pavol II. vyzýval všetkých kresťanov – katolíkov i nekatolíkov – k „nutnému očisteniu dejinnej pamäti, (...) znovu spoločne preskúmať ich bolestnú minulosť (...) a celkom objektívne priznať spáchané omyly, ako aj sprievodné javy, ktoré stáli na počiatku nešťastných rozdelení“.¹³ Avšak tí kresťania, ktorí sa dnes rodia v nekatolíckych cirkvách či spoločnostiach, nemajú – ako podčiarkol dekrét *Unitatis redintegratio* – vinu na rozdelení v minulosti a sú cirkvou milovaní a uznávaní za bratov.¹⁴

Spoločné dedičstvo

Toho, čo majú všetci kresťania spoločné, je už mnoho. Trvajúce rozdelenie však stále zraňuje telo cirkvi. Spája nás Písmo sväté, život v milosti a cnosti, spoločenstvo modlitby a iné duchovné dary.¹⁵ Medzi všetkými veriacimi v Krista

dokonca existuje „pravé spojenie v Duchu Svätom,“¹⁶ lebo on pôsobí aj v nekatolíkoch a „svojou posväcujúcou silou, svojimi darmi a milosťami pôsobí tiež v nich a niektorých posilnil až na preliatie krvi“. ¹⁷ Zvlášť privtelenie v Krista krstom, ktorý je spoločným dedičstvom všetkých kresťanov, vytvára medzi nami – katolíkmi i nekatolíkmi – nadprirodzené puto. Všetci kresťania sa rodia z vody krstu. Ako učí Druhý vatikánsky koncil v dekréte *Unitatis redintegratio*, „tí, ktorí veria v Krista a boli riadne pokrstení, sú v istom, hoci nedokonalom spoločenstve s Katolíckou cirkvou.“¹⁸ „Bratstvo medzi kresťanmi,“ hovorí Benedikt XVI., „nie je len akýmsi neurčitým pocitom, ani nevzniká z akejsi ľahostajnosti k pravde, ale je založené na nadprirodzenej skutočnosti jediného krstu, ktorý nás začleňuje do jediného Kristovho tela (porov. 1 Kor 12,13; Gal 3,28; Kol 2,12). Spoločne vyznávame Ježiša

Krista ako Boha a Pána; spoločne v ňom rozpoznávame jediného prostredníka medzi Bohom a ľuďmi (porov. 1 Rim 2,5) a zdôrazňujeme, že k nemu spoločne patríme (porov. *Unitatis redintegratio*, 22; *Ut unum sint*, 42). Dialóg na tomto základe priniesol a naďalej bude prinášať plody.“¹⁹ Vedomie, že zdieľame toto bohatstvo, je spoločným základom ekumenizmu. Vedie nás k tomu, aby sme o ostatných kresťanských denomináciách zmýšľali zvlášť pozitívne a podnecuje vzájomný vzťah vyznačujúci sa radostným vedomím, že jedni i druhí – všetci – sme kresťania. Preto „je potrebné, aby katolíci s radosťou uznávali a vážili si ozajstné kresťanské hodnoty, prameniace v spoločnom dedičstve, ktoré sa nachádzajú u našich oddelených bratov“.²⁰

To je veľmi dôležité, pretože to napomáha k tomu, aby sme si týchto našich bratov, ktorí nie sú katolíkmi,

vážili a mali ich zvláštnym spôsobom radi. Spôsob prežívania kresťanskej lásky voči nim má skutočne zvláštne rysy, pretože vychádza zo spoločnej viery v Ježiša Krista.

Iná je situácia nekresťanov a tých, ktorí nevyznávajú kresťanské náboženstvo. Cirkev si želá a hľadá pre nekresťanov iný druh dialógu, tzv. *medzináboženský dialóg*, ktorý sa líši od ekumenizmu, pretože jeho východiskový bod je úplne odlišný. Osobitné miesto tu, ako je dobre známe, zaujíma vzťah kresťanov k Židom, našim *starším bratom*, ako ich nazval Ján Pavol II.,²¹ s ktorými je Boží ľud Nového zákona duchovne spojený.

Ekumenizmus a konverzia: vzťah a rôznosť

Ako učí Druhý vatikánsky koncil, „pod ekumenickým hnutím sa rozumejú aktivity a podujatia, ktoré vznikajú podľa rozličných potrieb

Cirkvi a rôznych okolností našich čias a zameriavajú sa na jednotu kresťanov“.²² Ekumenické hnutie sa skôr ako k jednotlivcom obracia k cirkevným spoločnostiam a má špecificky *korporatívny* rozmer: pracovať na tom, aby rôzne cirkvi a kresťanské spoločnosti dospeli k plnému spoločenstvu v rámci viditeľnej jednoty. Východiskovým bodom je spoločná identita, ako už bolo spomenuté. Každé vyznanie si má byť zároveň vedomé svojich vlastných rysov, lebo iba na základe poznania vlastnej identity je možné viesť dialóg.

Aj keď sa ekumenická snaha vyjadruje najrôznejšími inštitucionálnymi aktivitami prebiehajúcimi medzi rôznymi kresťanskými vyznaniami, neobmedzuje sa len na ne, lebo je osobnou starosťou všetkých kresťanov. Nie je úlohou len pre odborníkov, ani oblasťou vzdialenou

každodennému životu. Ide o „imperatív kresťanského svedomia, osvieteného vierou a vedeného láskou“. ²³ Ekumenizmus je jednoducho jedným z rozmerov kresťanského života. Ako napríklad zdôraznil Druhý vatikánsky koncil, všetci by sme sa mali snažiť „o odstránenie slov, postojov a skutkov, ktoré podľa spravodlivosti a pravdy nezodpovedajú situácii oddelených bratov, a preto hatia vzájomné vzťahy s nimi“. ²⁴

Prvé slovo dialógu medzi pokrstenými má smerovať predovšetkým k posilňovaniu toho, čo všetkým ukladá sviatosť znovuzrodenia: *byť dobrými kresťanmi*, a to do dôsledkov. Inými slovami, stretnutie (uvedomelého) katolíka s pravoslávnyim veriacim, s anglikánom alebo protestantom má viesť v prvom rade k tomu, aby sa každý z nich snažil o plnohodnotný kresťanský život, poprípade začal

praktizovať svoju vieru, pokiaľ tak nerobil. Treba prihliadať predovšetkým na toto spoločné bohatstvo krstnej výzvy žiť *nový život* v Kristovi. Všetci veriaci kresťania sú volaní k svätosti.²⁵ „Všetci veriaci nech pamätajú, že tým lepšie budú napomáhať, ba dokonca uskutočňovať jednotu kresťanov, čím bezúhonnejšie sa usilujú žiť podľa evanjelia. Lebo čím užšie budú spojení s Otcom, Slovom a Duchom Svätým, tým dôvernejšie a ľahšie budú môcť prehĺbovať vzájomné bratské vzťahy.“²⁶ Vo svetle tejto úvahy je obzvlášť viditeľná príťažlivosť posolstva, ktoré Boh zveril svätému Josemaríovi, aby ho šíril, a tiež to, aké široké možnosti ekumenickej činnosti máme. Zároveň „všetko, čo pôsobí Svätý Duch svojou milosťou v srdciach iných kresťanov, môže prispieť k nášmu vlastnému rastu,“²⁷ takže sa budeme cítiť volaní k osobnej konverzii. Každé pravé svedectvo

kresťanskej viery a lásky totiž nabáda všetkých k väčšej odovzdanosti.

V rámci vzťahu k ostatným kresťanom je na mieste uvažovať o ďalšej úlohe, ktorou je – slovami dekrétu *Unitatis redintegratio* – „príprava a návrat jednotlivcov, túžiacich po plnom katolíckom spoločenstve,“²⁸ čiže starostlivosť o kresťanov iného vyznania, ktorí sa chcú stať katolíkmi. Tak, ako to robí spomínaný dekrét, je potrebné rozlišovať medzi ekumenickou činnosťou a starostlivosťou o jednotlivé prípady. Ekumenizmus sa zameriava na plnú a viditeľnú jednotu cirkví a cirkevných spoločenstiev ako takých. Starostlivosť, o ktorej hovoríme, sa však týka konkrétnych osôb, svedomia ľudí, ktorí sa slobodne rozhodujú stať katolíkmi. Obe úlohy sa zakladajú na túžbe spolupracovať s Božou vôľou a nielenže v nich nie je

rozpor, ale vzájomne sa prelínajú.²⁹

Spoločným predpokladom je vždy pozornosť a úcta k ľuďom, k ich zmýšľaniu a k bohatstvu, ktoré vďaka svojej náboženskej dimenzii vlastní.

³⁰ Napríklad svedectvo života katolíckeho kolegu v práci alebo katolíckeho priateľa môže v druhom kresťanovi pôsobením Božej milosti prebudiť túžbu po naozajstnom kresťanskom živote v kresťanskej spoločnosti, ku ktorej patrí; Božia milosť v ňom však tiež môže prebudiť túžbu vstúpiť do katolíckej cirkvi.

Katolícky priateľ bude jeho rozhodnutie sprevádzať modlitbou a slovom a bude plne rešpektovať jeho slobodu. Prejaví tak úprimné priateľstvo, ku ktorému patrí vzájomná dôvera a ktoré vychádza z lásky, ktorú Boh vliat do našich srdiec: len On totiž môže zmeniť naše srdce.

Podobne možno povedať, že kresťan, ktorý urobí takýto krok, v skutočnosti neprechádza ani sa

nevracia z jednej cirkvi do druhej, ale *plne* sa privteľuje k cirkvi, k jedinej cirkvi, s ktorou bol spojený už predtým, ale *nie plne* – ku Kristovej cirkvi, jednej, svätej, katolíckej a apoštolskej, ktorej z Petrovej stolice predsedá Petrov nástupca. Takýto kresťan sa plne stáva tým, čím už neúplným spôsobom bol predtým. Tí, ktorí prestúpili na katolíctvo, preto niekedy neradi používajú slovo *konverzia*. Nie bezdôvodne je pre nich ich konverzia vlastne proces (počas života dôjde k mnohým konverziám), ktorý začal krstom a pôsobením milosti vyústil až k rozhodnutiu urobiť krok k plnému spoločenstvu, k domovu, k Rímu. Druhý vatikánsky koncil preto veľmi ohľaduplne nahradil výraz *konverzia* – ktorý je prísnejšie vzaté vhodnejší pre toho, kto prvýkrát prijíma kresťanstvo – výrazom *plné privtelenie*. Toto rozhodnutie je určite dôvodom na veľkú radosť pre deti katolíckej cirkvi, ktoré sa snažia o to,

aby všetci ľudia dosiahli plné spoločenstvo s Bohom a ostatnými ľuďmi v jednej univerzálnej cirkvi.

Nadviazanie skutočného dialógu

Ľudia sú spoločenské tvory, a preto spolu potrebujú komunikovať a vzájomne sa podporovať, aby mohli prekonávať ťažkosti, radovať sa z plodov svojich snáh a prispievať k poznávaniu pravdy. Boh stvoril človeka tak, že nemôže nezdieľať svoj život s ostatnými a túži po tom, aby mu ostatní rozumeli a rešpektovali ho. Dialóg je teda uznaním ľudskosti partnera dialógu a má prebiehať v srdečnom, priateľskom a láskyplnom duchu.

Otvorený a ohľaduplný postoj katolíka v ekumenickom dialógu vyžaduje jasné poznanie a vyjadrenie viery:³¹ „Rovnosť, ktorá je predpokladom dialógu, sa vzťahuje na rovnakú osobnú dôstojnosť partnerov, nie na náukový obsah.“³²

Je preto dôležité, aby katolíci v rámci svojich možností poznali dokumenty Druhého vatikánskeho koncilu, Katechizmus katolíckej cirkvi a iné dôležité texty, ako je napríklad list *Communiois notio*, deklarácia *Dominus Iesus* a nedávne *Responsa ad quaestiones* vydané Kongregáciou pre náuku viery. Podmienkou pre nadviazanie dialógu s inými kresťanmi je, aby pochopili, že vďaka nemu je človek schopný objaviť pozitívne hodnoty viery, ktorých sa mu dostalo v jeho kresťanskej spoločnosti aj napriek jej nedostatkom. To však od nás, katolíkov, vyžaduje formáciu, štúdium a hlbokú znalosť viery.

Čiže od štúdia k dialógu. Kresťania sa vždy môžu jedni od druhých učiť a vďaka tomu si viac vážiť to, čo poznajú. Podnetom pre nich môžu byť aj hlboké znalosti viery ostatných kresťanov. Dôležité je napríklad štúdium Písma, tak hlboko

zakorenené v živote mnohých protestantov; krása ortodoxnej liturgie; pre mnoho protestantov zasa príťažlivá láska katolíkov k svätej Eucharistii a jej hlavná úloha v ich živote. Rovnako učenie sv. Josemaríu o posväcovaní práce vzbudzuje u mnohých kresťanov veľký záujem a sympatie. Znovuobjavenie zbiehavosti takýchto aspektov bez toho, aby sa pritom strácalo zo zreteľa, že jedine láska umožňuje prekonanie rozdielov, má zásadný význam. „Úloha kresťana: utopiť zlo v hojnosti dobra. Nejde o to, aby sme robili negatívne kampane a boli proti všetkému. Naopak: musíme žiť pozitívne, byť plní optimizmu, mladosti, radosti a pokoja; na všetkých hľadiť s pochopením: na tých, čo nasledujú Krista; aj na tých, čo ho opúšťajú alebo ho nepoznajú. — Mať pochopenie však neznamená nečinnosť, ani ľahostajnosť, ale aktivitu.“³³

„Ešte skôr než budeme rozprávať, treba počúvať hlas, ba ešte viac srdce človeka; pochopiť ho, ako je to len možné rešpektovať ho,“ povedal pápež Pavol VI.³⁴ Nikto sa nemôže cítiť rešpektovaný a naklonený k dialógu, pokiaľ u partnera dialógu nevidí úprimnú snahu spoznať a chápať: *Nič nesmie byť vzdialenejšie postojom kresťanského apoštola ako márnivá arogancia alebo, ako sa dnes hovorí, triumfalizmus. Naša náuka nie je výsledkom našej snahy, dôvtipu alebo vynaliezavosti, ale slovom Božím, ktoré k nám prišlo: nie preto, že by sme boli lepší ako ostatní alebo preto, že by sme boli pripravenejší, ale preto, že nás Pán chcel použiť ako svoj nástroj (...). Sme dokonca presvedčení, že táto božská pravda, ktorú v sebe nosíme, nás presahuje; že naše slová nemôžu dostatočne vyjadriť celé jej bohatstvo; že je dokonca možné, že ju plne nechápeme a že hráme rolu človeka, ktorý odovzdáva posolstvo, ktorému sám celkom nerozumie.*³⁵

Nevlastníme pravdu, nepatrí nám;
chceme byť spolupracovníkmi
pravdy: **cooperatores simus
veritatis**³⁶; snažíme sa konať v
pravde a pre pravdu.

Kristovou láskou

*Na to, aby ste mohli náležite plniť
úlohu, ktorá vám prislúcha v poslaní
cirkvi, je potrebné, aby ste nezabudli
na Kristov príklad. Kresťanský dialóg,
v ktorom nie je reprodukován život a
konanie Pána, nie je pravým
dialógom. Príklad Ježiša Krista nás
vedie k dialógu; jeho príklad nás učí,
ako hovoriť s ľuďmi.³⁷ Podľa svätého
Josemaríu existujú dva základné rysy
dialógu: vernosť pravde a priateľstvo
s ľuďmi. Dialóg, ktorý prebieha medzi
dvoma ľuďmi, nemôže byť plodný,
pokiaľ medzi nimi nie je alebo sa
nevytvorí atmosféra skutočného
priateľstva, šlachetnosti a dôvery.³⁸*

Bez lásky k druhým nemôže
existovať pravý ekumenizmus, iba

taktiky, ktoré sú samy o sebe neplodné: *Pán nás povolal v čase, keď sa veľa hovorí o pokoji, pričom pokoja niet; ani v ľudských dušiach, ani v inštitúciách, ani v spoločenskom živote, ani medzi národmi. Neustále sa hovorí o rovnosti, demokracii, a v spoločnosti pribúdajú privilegované vrstvy: uzavreté, nepreniknuteľné. Povolal nás v čase, keď sa volá po porozumení, pričom žiari jeho nedostatok, dokonca aj medzi ľuďmi, ktorí konajú v dobrej viere a chcú praktizovať skutky dobročinnosti — no nezabúdajme, že láska k blížnemu viac ako dávaní spočíva skôr v porozumení.*³⁹ Pravý dialóg je len ten, ktorý sa rodí z túžby po úprimnom priateľstve, zo snahy pomáhať a slúžiť druhým. „Prostredím dialógu je priateľstvo. Ba ešte viac služba.“⁴⁰

Katolíci majú pri ekumenickej činnosti prejavovať starostlivosť o bratov, modliť sa za nich, stýkať sa s nimi a ako prví im vychádzať v

ústrety. Všetky ľudské činnosti majú vychádzať z lásky. Slovom svätého Pavla, *nech sa všetko medzi vami deje v láske – omnia vestra in caritate fiant*⁴¹: vo všetkom, čo robíte, prejavujte lásku. Preto je okrem vzájomného poznania potrebná aj úcta a nefalšovaná náklonnosť, ktorá vzniká hocikedy aj spontánne, ako mohli 7. októbra 2002 na konci audiencie udelenej Jánom Pavlom II. účastníkom svätorečenia svätého Josemaríu vidieť tí, ktorí tam sprevádzali patriarchu rumunskej ortodoxnej cirkvi. Táto ekumenická udalosť mala silnú odozvu u ľudí v Rumunsku a v mnohých ďalších krajinách; niektorí poznali Opus Dei len veľmi málo, iní sa už na jeho apoštolských činnostiach podieľali, ako s veľkou radosťou aj dávali najavo rodiny ortodoxných Libanončanov prítomných na obrade svätorečenia.

Vďaka životu svätých môžeme vidieť, ako Boh pôsobí v ľuďoch, ktorí patria k iným cirkvám a cirkevným spoločnostiam. „Je správne a spasiteľné uznávať Kristove bohatstvá a cnostné skutky v živote iných, ktorí vydávajú svedectvo o Kristovi, niekedy až po vyliatie krvi: Boh je totiž vždy obdivuhodný a nevyspytateľný vo svojich dielach.“⁴²

Kto vydal svoj život pre Krista, stáva sa miestom stretnutia: „Toto spoločné svedectvo svätosti ako vernosť jedinému Pánovi je dnes nanajvýš blahodarný ekumenický potenciál.“⁴³

„Ekumenizmus svätcov, mučeníkov je tu azda najvýrečnejší. Communio sanctorum, spoločenstvo svätých, rozpráva silnejším hlasom ako pôvodcovia rozdelenia.

Martyrológium prvých storočí utvorilo základ uctievania svätých. Vyhlásiac a uctievajúc svätosť svojich synov a dcér Cirkev preukazovala najvyššiu česť samotnému Bohu; v mučeníkoch uctievala Krista, ktorý

bol pôvodcom ich mučeníctva a ich svätosti. Postupne sa vyvinula prax vyhlasovania za svätých a blahoslavených, ktorá sa stále zachováva v katolíckej Cirkvi a v pravoslávnych cirkvách.“⁴⁴

Podnecovať k spolupráci v službe ľuďom

Vytvárať podmienky na to, aby mohli vznikať spoločné aktivity kresťanov rôznych vyznaní alebo aby iní kresťania mohli spolupracovať na aktivitách katolíckej cirkvi, napomáha k vzájomnému poznaniu a v miere, v akej sa táto spolupráca uskutočňuje, nás tieto aktivity približujú k plnému spoločenstvu kresťanov.

Spolupráca v sociálnej oblasti je jedným z konkrétnych návrhov Druhého vatikánskeho koncilu na ekumenickú činnosť, ktorej by sa mali všetci veriaci prelatúry a všetci členovia cirkvi venovať: „Spolupráca

všetkých kresťanov je živým vyjadrením spojenia, ktoré už jestvuje medzi nimi, a stavia do jasnejšieho svetla tvár Krista Služobníka. Táto spolupráca sa v mnohých krajinách už nadviazala a treba ju stále zdokonaľovať – najmä v krajinách, ktoré sú dejiskom spoločenského a technického rozvoja –, či už pri správnom hodnotení dôstojnosti ľudskej osoby, pri napomáhaní dobrodení mieru, pri uplatňovaní evanjelia v sociálnej oblasti, pri povznášaní vied a umení kresťanským duchom, ako aj pri všestrannom liečení neduhov našich čias, ako sú hlad, pohromy, negramotnosť, bieda, nedostatok bytov a nespravodlivé rozdelenie dohier. Pri tejto spolupráci sa všetci veriaci v Krista môžu naučiť, ako sa lepšie vzájomne poznávať, ako si vážiť jeden druhého a ako pripravovať cestu jednote kresťanov.“⁴⁵

Zvlášť na mnohých miestach na Západe, ale aj v iných častiach sveta „bude prítomnosť kresťanov,“ povedal nedávno Benedikt XVI., „účinná a osvetľujúca iba vtedy, ak budeme mať odvahu kráčať rozhodne cestou zmierenia a jednoty (...). Všetci máme nejakú konkrétnu zodpovednosť (...); je jednoduchšie stretnutie medzi národmi; je viac možností prehĺbovať poznanie a obojstrannú úctu spolu s obohacujúcou výmenou darov; uvedomujeme si potrebu čeliť spoločne veľkým výzvam dnešnej doby, počnúc modernosťou a sekularizáciou. Skúsenosť nám ukazuje, že úprimný a bratský dialóg plodí dôveru, zaháňa obavy a predsudky, prekonáva ťažkosti a otvára cestu pokojnému a konštruktívnemu stretnutiu.“⁴⁶

Mnohokrát som vám slovami (apoštola) Pavla napísal: veritatem facientes in caritate (Ef 4,15), konajme v pravde a láske: to je spôsob, akým sa má viesť dialóg a odovzdávať náuka.⁴⁷

Ekumenické stretnutie v sekulárnom svete má slúžiť na to, aby sme sa všetci snažili kráčať v pravde a láske a boli lepšími učeníkmi Ježiša Krista, pretože všetci sme – od krstu – Pánom povolaní k osobnej svätosti. Tak znie dôležité posolstvo svätého Josemaríu, potvrdené Druhým vatikánskym koncilom.

Cirkev dnes potrebuje tento *praktický ekumenizmus*, ktorý vychádza aj z ducha Diela: ekumenizmus uprostred všetkých ľudských činností. Je to, ako by sme vytvárali všade okolo seba bohatú sieť kresťanských priateľov, Kristových učeníkov, *Božích priateľov*, aby sa celý svet obrátil. Je to sieť onoho *Duc*

in altum!, sieť apoštolátu *ad fidem*, o ktorom hovoril svätý Josemaría; sieť, ktorá zachytí *piscium multitudinem copiosam*: mužov a ženy, ktorí žijú v pohanstve alebo novopohanstve. A zatiaľ, čo rybári, spojení ľudským a kresťanským priateľstvom, plnia Kristovo prikázanie, láska Boha Otca im udelí plné spoločenstvo, za ktoré sa modlil – a v nebi ďalej modlí – jeho Syn: *ut unum sint*. Opakujme teda s Ježišom: *ut mundus credat*: nech sa siete naplnia až po okraj.

To všetko je možné pod jednou podmienkou: že sa *nikdy neprestaneme rozprávať s naším živým a milujúcim Bohom, s Duchom Svätým, s Kristom, naším Pánom a s Máriou, Kráľovnou neba a Matkou cirkvi. V rozhovore s nimi dostaneme každý deň svetlo náuky, túžbu po apoštoláte, smäd po dušiach a všetko objímajúcu nežnú lásku.*⁴⁸

Pedro Rodríguez

.....

1 Ján Pavol II., enc. *Ut unum sint*,
25-5-1995, č. 20.

2 Benedikt XVI., Príhovor k
prípravnej komisii 3. Európskeho
ekumenického zjazdu, 26-1-2006.

3 Jn 17,21.

4 Porov. Druhý vat. koncil, dogm.
konšt. *Lumen gentium*, č. 8;
Kongregácia pre náuku viery,
Responsa ad quaestiones, 29-6-2007,
quaest. 2.

5 Jn 17,20.

6 Jn 17,22-23.

7 Benedikt XVI., Príhovor na
ekumenickom stretnutí v rámci 20.
Svetového dňa mládeže, 19-8-2005.

8 Sv. Josemaría, *Vyhňa*, č. 647.

9 Ján Pavol II., enc. *Ut unum sint*,
25-5-1995, č. 23.

10 Jn 17,21.

11 Kongregácia pre náuku viery,
dekl. *Dominus Iesus*, 6-8-2000, č. 17.

12 Porov. Druhý vat. koncil, dekrét
Unitatis redintegratio, č. 3.

13 Ján Pavol II., enc. *Ut unum sint*,
25-5-1995, č. 2.

14 Porov. Druhý vat. koncil, dekrét
Unitatis redintegratio, č. 3.

15 Tamtiež.

16 Ján Pavol II., enc. *Ut unum sint*,
25-5-1995, č. 12.

17 Tamtiež.

18 Druhý vat. koncil, dekrét *Unitatis
redintegratio*, č. 3.

19 Benedikt XVI., Príhovor na ekumenickom stretnutí v rámci 20. Svetového dňa mládeže 19-8-2005.

20 Druhý vat. koncil, dekret *Unitatis redintegratio*, č. 4.

21 Porov. Ján Pavol II., príhovor v Rímskej synagóze, 13-4-1986.

22 Druhý vat. koncil, dekrét *Unitatis redintegratio*, č. 4.

23 Ján Pavol II., enc. *Ut unum sint*, 25-5-1995, č. 8.

24 Druhý vat. koncil, dekrét *Unitatis redintegratio*, č. 4.

25 Porov. Druhý vat. koncil, dogm. konšt. *Lumen gentium*, č. 40.

26 Druhý vat. koncil, dekrét *Unitatis redintegratio*, č. 7.

27 Tamtiež, č. 4, a Ján Pavol II., enc. *Ut unum sint*, 25-5-1995, č. 48.

28 Druhý vat. koncil, dekrét *Unitatis redintegratio*, č. 4.

29 Porov. tamtiež., Kongregácia pre náuku viery, doktr. nóta o niektorých aspektoch evanjelizácie, 3–12–2007, č. 12 (IV Niektoré implikácie ekumenizmu).

30 Porov. Ján Pavol II., enc. *Redemptoris missio*, 7–12–1990, č. 55.

31 Porov. Druhý vat. koncil, dekrét *Unitatis redintegratio*, č. 9–11.

32 Kongregácia pre náuku viery, deklarácia *Dominus Iesus*, 6–8–2000, č. 22.

33 Svätý Josemaría, *Brázda*, č. 864.

34 Pavol VI., enc. *Ecclesiam suam*, 6–8–1964.

35 Sv. Josemaría, List 24–X–1965, č. 25, in: ABC, Madrid, 17–5–1992, s. 63.

36 3 Jn 1,8.

- 37 Sv. Josemaría, List 24–X–1965, č. 15, in: ABC, Madrid, 17–5–1992, s. 62.
- 38 Tamtiež., č. 20, in: ABC, Madrid, 17–5–1992, s. 63.
- 39 Sv. Josemaría, Íst' s *Kristom*, č. 123.
- 40 Pavol VI., enc. *Ecclesiam suam*, 6–8–1964, č. 89.
- 41 1 Kor 16,14.
- 42 Druhý vat. koncil, dekrét *Unitatis redintegratio*, č. 4.
- 43 Ján Pavol II., enc. *Ut unum sint*, 25–5–1995, č. 48.
- 44 Ján Pavol II., apošt. list *Tertio millennio adveniente*, 10–11–1994, č. 37.
- 45 Druhý vat. koncil, dekrét *Unitatis redintegratio*, č. 12.
- 46 Benedikt XVI., Príhovor k Prípravnej komisii III.

Celoeurópskeho ekumenického stretnutia, 26-1-2006.

47 Svätý Josemaría, List 24–X–1965, č. 75, in: „Studi Cattolici“, Milano, VII/VIII – 1985, s. 410.

48 Tamtiež. č. 76, in: „Studi Cattolici“, Milano, VII/VIII – 1985, s. 410.

pdf | document generated
automatically from [https://
dev.opusdei.org/sk-sk/article/
ekumenizmus/](https://dev.opusdei.org/sk-sk/article/ekumenizmus/) (07.08.2025)